

DOI: 10.31866/2616-7948.2(16).2025.345618

УДК 316.77:004.8:[7:378.147:378.091.212

Особливості використання штучного інтелекту в мистецькому освітньому середовищі

Ігор ПАРФЕНЮК

канд. н. із соц. комунік.,
доцент

Київський національний
університет культури і
мистецтв

вул. Євгена Коновальця, 36,
01601, Київ, Україна

parfeniuk10@gmail.com

ORCID 0000-0001-6203-2356

© Парфенюк І., 2025

В умовах цифрової трансформації суспільства активне впровадження штучного інтелекту (ШІ) у сферу освіти потребує його осмисленого використання в освітніх і творчих процесах, особливо в мистецтві, де ключовими є креативність, самовираження та індивідуальний стиль. Актуальність дослідження зумовлена потребою глибшого розуміння досвіду здобувачів вищої мистецької освіти щодо застосування комунікаційних інструментів ШІ в навчанні, творчості й щоденному спілкуванні. Мета статті полягає у виявленні специфіки використання ШІ в мистецькому освітньому середовищі. Методологія базується на теоретичному аналізові літератури, класифікації інструментів ШІ та проведенні емпіричного опитування серед 203 студентів першого курсу творчих спеціальностей. У дослідженні оцінено рівень обізнаності, частоту й цілі використання ШІ, а також ставлення студентів до його етичних аспектів та впливу на творчість. Результати свідчать, що абсолютна більшість студентів активно застосовує ШІ, зокрема ChatGPT, у навчанні, пошуку ідей, генеруванні текстів та виконанні рутинних завдань; водночас лише частина залучає ШІ до творчих проєктів. Студенти вважають ШІ корисним для підвищення продуктивності, проте стримано оцінюють його вплив на творчість. Основні ризики використання ШІ – втрата унікальності, проблеми з авторством і залежність від технологій. У висновках зазначено, що ШІ є ефективним інструментом сучасного навчання і творчості: його інтеграція в мистецьку освіту – логічний крок в умовах цифрової трансформації суспільства; ШІ відкриває в мистецькому освітньому середовищі нові можливості персоналізованого навчання, сприяє розвитку творчих здібностей та формує інноваційні способи культурної взаємодії; сформульовано рекомендації щодо ефективного й етичного застосування ШІ в мистецькій освіті для освітніх установ, викладачів і здобувачів освіти.

Ключові слова: штучний інтелект, мистецька освіта, комунікаційні інструменти, ChatGPT, здобувачі освіти.

PECULIARITIES OF THE ARTIFICIAL INTELLIGENCE APPLICATION IN THE ARTISTIC EDUCATIONAL ENVIRONMENT

Ihor PARFENIUK

PhD in Social Communications, Associate Professor
Kyiv National University of Culture and Arts,
36, Yevhen Konovalets Str., 01601, Kyiv, Ukraine
parfeniuk10@gmail.com
ORCID 0000-0001-6203-2356

In the context of the society's digital transformation, the active integration of artificial intelligence (AI) into education necessitates its thoughtful appliance in educational and creative processes – particularly, in the art, where creativity, self-expression and individual style are fundamental. The relevance of this study grounds on the necessity in a deeper understanding of the experience of higher art education seekers in using AI-based communication tools for studying, creativity and daily communication. The aim of the article lies in highlighting specific features of AI appliance in the art educational environment. The methodology bases on the theoretical literature analysis, classification of AI tools and empirical survey conducted among 203 first-year students majoring in creative specialities. The research assesses the level of awareness, frequency and purposes of the AI usage, as well as students' attitudes toward its ethical implications and impact on creativity. The results show that the vast majority of students actively use AI, especially ChatGPT, for studying, idea generation, text creation and handling routine tasks. Still, only some of them apply AI in creative projects. Students find AI useful for enhancing productivity. However, they express cautious views on its influence on creativity. The basic risks identified include the loss of uniqueness, authorship problems and dependency on technologies. The conclusions highlight that AI is perceived as an effective tool in modern studying and creativity: its integration into art education is a logical step in conditions of the society's digital transformation; AI opens up new possibilities for personalised studying in the art education environment, promotes the development of creative skills and forms innovative ways of cultural interaction; recommendations for the effective and ethical appliance of AI in the art sphere for educational institutions, lecturers and students are formulated.

Keywords: artificial intelligence, art education, communication tools, ChatGPT, education seekers.

Актуальність проблеми

Під впливом еволюції інформаційного суспільства та значних технологічних змін штучний інтелект (ШІ) поступово перетворюється з передової розробки сучасності на невід'ємний складник повсякденного життя, модифікуючи не тільки методи комунікації, а й принципи та підходи до набуття знань, творчості й міжособистісних відносин. Ці зміни торкнулися багатьох суспільних сфер, зокрема й системи освіти, яка нині перебуває на шляху цифрової трансформації.

У мистецькій освіті, яка неможлива без креативності, самовираження й оригінальності, інтеграція ШІ в навчальний і творчий процеси сприймається абсолютно логічною та необхідною, хоча й зумовлює низку дискусій стосовно впливу інноваційних технологій на формування художнього мислення та самореалізацію здобувачів освіти.

Упровадження комунікаційних інструментів на базі ШІ відкриває нові можливості для покращення освітнього процесу, соціальних комунікацій, створення творчого контенту й побутових питань студентства. Водночас активне використання таких інструментів породжує певні ризики, наприклад: порушення академічної доброчесності, авторських прав, етичність щодо «співавторства» людини і машини, а також можлива несамотійність у навчанні.

Актуальність цього дослідження зумовлена потребою системного вивчення практики використання комунікаційних інструментів ШІ здобувачами освіти мистецьких напрямків не лише в навчальному процесі, творчій діяльності, але й у повсякденному спілкуванні.

Стан вивчення проблеми

Питання розвитку і впровадження штучного інтелекту в різних сферах, зокрема в освіті й творчості, порушувалися багатьма практиками та науковцями. Так, В. Череватюк (2024) вивчала особливості використання інструментів штучного інтелекту в контексті мистецької освіти, акцентуючи увагу на потребі застосування педагогічних підходів до цифрової трансформації, В. Білан, Р. Громадський і Т. Ялоха (2024) розглядали проблеми стимулювання критичного мислення через інноваційні підходи в мистецькій освіті, а також переваги використання технологій ШІ здобувачами освіти творчих спеціальностей. Колектив науковців – І. Візнюк, Н. Буглай, Л. Куцак, А. Поліщук та В. Киливник (2021) – досліджував основні аспекти застосування штучного інтелекту в освітньому процесі, зокрема його внесок у зміну форм подавання навчального контенту та вдосконалення освітньої практики. Н. Білова (2022) аналізувала сучасні тенденції розвитку мистецької освіти в Україні в розрізі інновацій, С. Терепищій (2023) вивчав питання медіаграмотності в контексті розвитку штучного інтелекту і класифікував інструментарій ШІ. Д. Соменко, О. Трифонова та М. Садовий (2023)

розглядали практичний досвід застосування нейромереж та штучного інтелекту в процесі викладання цифрових технологій та ін. Серед зарубіжних науковців треба виокремити таких: Р. Яна (Yang, 2024), котрий вивчав, як штучний інтелект змінює підхід до творчості, розширює можливості навчання, сприяє співпраці та які виникають виклики для педагогів під час інтеграції ШІ в освітні програми; Б. Джасмера (Jasmer, 2024), який аналізував баланс між творчим потенціалом людини та алгоритмічним підходом у мистецькій освіті; Дж. Блек і Т. Шапю (Black & Charut, 2024), які проводили дослідження щодо використання студентами інструментів штучного інтелекту під час опанування творчих освітніх компонентів; дослідників Т. Воларича, З. Томіча та Х. Любича (Volarić et al., 2024), котрі класифікували та аналізували комунікаційні інструменти штучного інтелекту, що використовуються в мистецькій сфері та освіті й ін.

Невирішені питання

Проте, незважаючи на названі наукові розвідки, особливості впровадження комунікаційних засобів ШІ в мистецькому освітньому просторі досі залишаються недостатньо дослідженими, адже мистецька освіта, з її міждисциплінарністю, високим рівнем емоційної залученості та суб'єктивного досвіду має свою специфіку інтеграції штучного інтелекту в навчання і творчість. Крім того, на сьогодні немає комплексних емпіричних досліджень стосовно користувацького досвіду використання комунікаційних інструментів ШІ здобувачами вищої освіти мистецьких напрямків в Україні, що ускладнює розроблення ефективних комунікаційних стратегій та обґрунтованих методик в освітньому процесі, який має бути націлений на розвиток творчості, формування індивідуального стилю та забезпечення професійної самореалізації майбутніх митців.

Завдання статті – з'ясувати стан використання комунікаційних інструментів ШІ здобувачами вищої освіти мистецьких спеціальностей під час навчання, творчої діяльності й повсякденного спілкування. У ході дослідження передбачено проведення опитування серед студентів 1-го курсу (дизайн, хореографія, музичне і сценічне мистецтво), яке дасть змогу отримати емпіричні дані щодо застосування ними інструментів штучного інтелекту.

Гіпотеза дослідження полягає в переконанні, що застосування комунікаційних інструментів ШІ позитивно впливає на результативність навчального процесу, спонукає до творчості, автоматизує рутинну роботу та спрощує щоденне спілкування здобувачів. Одночасно існують потенційні загрози, пов'язані з імовірним зниженням самостійності мислення, можливістю залежності від технологій, а також етичними

викликами у використанні штучно згенерованого контенту в академічному і творчому середовищі. Тому метою цього дослідження є не лише виявлення емпіричних особливостей використання ШІ здобувачами мистецьких спеціальностей, а й сприяння формуванню відповідального, критичного й обізнаного підходу до сучасних цифрових технологій у мистецькому співтоваристві.

Відповідно до сформульованої мети визначено такі завдання: 1) дослідити науково-теоретичні аспекти щодо застосування комунікаційних засобів штучного інтелекту у сферах освіти та мистецтва; 2) вивчити поширені комунікаційні інструменти ШІ, їхнє призначення та особливості; 3) розробити та організувати емпіричне дослідження (опитування) серед першокурсників мистецьких напрямів щодо їхнього досвіду взаємодії з ШІ; 4) здійснити обробку та інтерпретацію результатів опитування; 5) оцінити позитивні й негативні аспекти використання комунікаційних засобів ШІ в контексті мистецької освіти і сформулювати рекомендації для їхнього ефективного й етичного застосування.

Виклад основного матеріалу

В умовах сьогодення штучний інтелект набуває статусу впливового інструменту, що трансформує підходи до комунікації, навчання і творчої діяльності загалом. У наукових дослідженнях та освітній практиці дедалі частіше вивчаються перспективи інтеграції ШІ в освітній процес, зокрема в контексті персоналізованого навчання, вдосконалення системи засвоєння знань, а також інноваційних форм мистецької взаємодії.

Штучний інтелект є продуктом галузі інформатики, що сфокусована на створенні інтелектуальних машин, які функціонують і реагують подібно до людського розуму. Завданнями ШІ є конструювання систем, здатних виконувати операції, котрі традиційно потребують людського інтелекту (наприклад, візуальне сприйняття, розпізнавання та переклад мови, ухвалення рішень). Такі системи можуть вчитися на наданій інформації, виявляти аналогії та взаємозв'язки, а також ухвалювати рішення, ґрунтуючись на отриманих даних (Терепищій, 2023, с. 196).

ШІ дедалі масштабніше впроваджується в різноманітні сфери життя, однією з яких є мистецька освіта, що гармонійно поєднує і здобуття академічних знань, і естетичне, емоційне та творче самовираження особистості. Саме тому особливості інтеграції інструментів ШІ в цю сферу вимагають ретельного дослідження з огляду на освітні та мистецькі аспекти.

Мистецька освіта є дуже важливим складником вищої освіти. Процес навчання мистецтву передбачає передавання великої кількості професійних знань, особливо в процесі викладання навичок або технік, що потребують високого рівня спеціалізації. Традиційний формат мистецького викладання часто не сприяє чіткій демонстрації ключових моментів

або важливих етапів навчання, тому виникає потреба у використанні ШІ для допомоги в опануванні мистецьких практик (Yang, 2024).

У Законі України «Про освіту» (Верховна Рада України, 2017) зазначається, що мистецька освіта передбачає здобуття унікальних навичок, глибинного естетичного чуття та формування світоглядних пріоритетів шляхом безпосередньої участі в мистецькій діяльності. Вона забезпечує набуття індивідом широкого спектру професійних і виконавчих навичок та компетенцій, має на меті професійне творче самовираження особистості, а також здобуття фаху в різних галузях мистецтва (Верховна Рада України, 2017).

Отже, у мистецькій освіті важливе значення має не лише інформаційність, а й естетичне наповнення, чуттєве відчуття й авторський стиль. ШІ здатен виконувати роль каталізатора ідей, співавтора або наставника, пристосовуючи освітні матеріали до індивідуальних потреб здобувачів освіти, проте така практика має і переваги, і певні застереги.

На думку В. Череватюк (2024), студентство найгостріше реагує на різні зміни та нововведення. Зіштовхнувшись із необхідністю дистанційного навчання, здобувачі продемонстрували надзвичайну адаптивність в освоєнні сучасних, інноваційних методів здобуття знань, зокрема за допомогою ШІ (с. 90).

Технології штучного інтелекту та нейронних мереж відкривають широкі горизонти для покращення освітнього процесу: їх використовують на різних рівнях навчання – від опанування навчального матеріалу до виявлення помилок та адаптації підходів. ШІ допомагає в розробленні інноваційних методик, аналізі інформації, моделюванні й прогнозуванні результативності (Соменко та ін., 2023, с. 53).

В умовах модернізації освітнього процесу інтеграція новітніх технологій не лише покращує традиційні методи навчання – вона також стимулює переосмислення ключових цілей та завдань окремих освітніх напрямів, зокрема мистецької освіти. З огляду на це, виникає потреба в дослідженні змін, які зазнає мистецька освіта під впливом інновацій. Ці зміни спрямовані не тільки на розвиток творчого потенціалу, але й на формування сучасних форм культурної взаємодії та креативного мислення.

Інноваційна мистецька освіта покликана: формувати неординарні педагогічні й творчі задуми, підходи й способи роботи в мистецькому освітньому процесі; спрямовувати рух до модульних, об'єднаних, інтерактивних освітніх програм; активно залучати до розроблення сучасних форм і технологій викладання в мистецькій сфері; оновлювати критерії ефективності наукової, навчальної, творчої та інноваційної діяльності в системі мистецької освіти; визначати ринок праці для творчих професій (Білова, 2022, с. 162).

Аналіз можливостей інноваційної мистецької освіти свідчить про її дедалі вагомішу роль у розкритті креативного потенціалу здобувачів

освіти, розвитку міждисциплінарних вмінь та пристосуванні до змін у культурному просторі. Одним із факторів, що істотно впливають на трансформацію цієї сфери, є інтеграція технологій штучного інтелекту, які здатні підтримувати освітній процес на різних рівнях.

Штучний інтелект може бути помічником для викладачів і відкривати цікаві можливості: підвищувати зацікавленість здобувачів завдяки інтерактивному формату навчання, забезпечувати адаптивний і персоналізований підхід до викладання; оперативно коригувати навчальну програму за допомогою цифрової системи оцінювання; виявляти рівень знань студентів та підбирати найбільш ефективний формат навчання. Проте ШІ ніколи не зможе замінити викладача, оскільки саме він є основним джерелом знань та наставником для здобувачів (Візнюк та ін., 2021, с. 21).

Отже, впровадження штучного інтелекту в освітній простір не тільки полегшує працю викладачів, але й розширює можливості спілкування зі студентами, сприяючи створенню персоналізованого, адаптивного й технологічного навчального середовища. Це є особливо важливим у мистецькій освіті, де новітні цифрові технології здатні не просто доповнювати звичні методики, а й заохочувати творчі дослідження та роботу з новими візуальними формами. У цьому контексті має сенс розглянути особливості викладання візуальних форм мистецтва як важливого елемента мистецької освіти, що включає практичні навички й теоретичні знання з художньої творчості.

Викладання візуального мистецтва охоплює широкий спектр напрямів, серед яких вагоме значення має створення мистецьких творів (наприклад, живопис, графіка чи скульптура). У межах викладання традиційного мистецтва важливу роль також відіграють вивчення теорії мистецтва, естетики, історії мистецтва та критичний аналіз мистецьких творів. У цьому контексті сфера застосування генеративного штучного інтелекту є надзвичайно широкою та має потенціал допомагати і викладачам, і студентам в опануванні знань та навичок (Black & Chaput, 2024, p. 73).

ШІ здатний допомогти здобувачам освіти знаходити й класифікувати окремі компоненти певних зображень, тим самим заохочуючи майбутніх митців глибше пізнавати композицію, стилі й техніки. Ці інструменти так само можуть бути корисними під час вивчення історії мистецтва, а також здатні полегшити процес генерації ідей або їх удосконалення. Інструменти ШІ можуть сприяти навчанню в групах, забезпечуючи можливість командної роботи та зворотного зв'язку. Означені технології покращують спілкування й колективну творчість, підтримуючи спільну роботу над творчими проєктами (Білан та ін., 2024).

У такий спосіб використання інструментів штучного інтелекту в мистецькій освіті відкриває перед здобувачами низку перспектив:

вони отримують змогу використовувати новаторські підходи для створення візуальних образів, аналізу художніх стилів, симуляції технік малювання та інтерактивного зворотного зв'язку, що сприяє глибшому розумінню навчального контенту та розвитку креативних навичок. У зв'язку з цим надзвичайно важливо зосередити увагу на аналізові комунікаційних засобів, які надає ШІ. Саме вони визначають специфіку взаємодії технології та людини і, відповідно, впливають на формування структури та кінцеві результати творчого процесу.

Під комунікаційними інструментами ШІ ми розглядатимемо інтерактивні технології, які застосовують алгоритми штучного інтелекту для забезпечення осмисленої, емоційної чи візуальної взаємодії з користувачем. До них можна віднести (Терепиший, 2023, с. 196):

1. Штучні нейронні мережі (моделюються за структурою мозку людини і застосовуються для розпізнавання зображень та аналізу даних у різних сферах діяльності);

2. Оброблення природної мови (напрямок штучного інтелекту, який зосереджується на взаємодії машин та людей за допомогою звичайної побутової мови й активно використовується в голосових помічниках, аналізі емоційного забарвлення текстів та в чат-ботах тощо);

3. Комп'ютерний зір (здатність розшифровувати й осягати візуальні дані, які надходять від зображень чи відео; технологія використовується в таких сферах, як автономні транспортні засоби, розпізнавання обличчя, визначення об'єктів та ін.);

4. Робототехніку (розроблення, створення й експлуатація роботів для реалізації широкого спектру завдань);

5. Експертні системи (програмні засоби на основі штучного інтелекту, що копіюють логіку мислення людини й застосовуються для вирішення проблем у ситуаціях, які вимагають людського досвіду та знань).

Специфіка комунікаційних інструментів ШІ полягає в їхній здатності розуміти контекст інформації, умінні навчатися, використовуючи великі масиви даних, миттєвій реакції на звернення, а також у функціонуванні в багатомовних середовищах. Вивчення та класифікація таких інструментів необхідні для формування повного уявлення про актуальні тенденції цифрової комунікації та потенційні перспективи їхнього використання в науці, освітньому процесі та мистецькій діяльності.

На сьогодні в освітньому процесі активно використовуються різні інструменти ШІ, зокрема DALL-E, Midjourney та Stable Diffusion. Названі платформи дозволяють користувачам створювати високодеталізовані та креативні зображення за допомогою простих текстових запитів. Студенти можуть миттєво трансформувати абстрактні ідеї в яскраві візуальні образи. Такі програми, як Adobe Firefly, інтегрують ШІ в традиційні творчі середовища, оптимізуючи процес роботи, але не замінюючи художній сенс. Завдяки таким технологіям розширюється доступ до

складних можливостей візуальної творчості для широкого кола здобувачів освіти (Jasmer, 2024).

Дослідники Т. Волярич, З. Томіч та Х. Любич (Volarić et al., 2024) класифікують комунікаційні інструменти штучного інтелекту, що використовуються в мистецькій сфері та освіті, на:

1. Інструменти для роботи із зображеннями, відео та аудіо (наприклад: Lumen5 – платформа на базі ШІ для створення відео на основі текстових матеріалів, освітнього контенту чи дописів у соцмережах; Clipdrop – використовує технології комп'ютерного зору для автоматизації та спрощення редагування зображень, що дає змогу дизайнерам не витрачати час на ручну обробку; Upscale Media – пропонує передові алгоритми глибинного навчання для покращення якості зображень і відео; Canva – багатофункціональна платформа дизайну, що сприяє створенню привабливих графіків, контенту для соцмереж і презентацій навіть без спеціальної освіти; Adobe Podcast Enhance пропонує рішення для поліпшення якості аудіоконтенту за допомогою ШІ, що дає змогу подкастерам створювати професійні записи навіть у несприятливих умовах тощо).

2. Інструменти для копірайтингу, автоматизації та SEO (наприклад: Copy.ai – платформа для генерації текстів за допомогою ШІ, що допомагає створювати контент у різних форматах завдяки адаптивним мовним моделям та рекомендаціям для натхнення і вдосконалення текстів; Repurpose.io – засіб для автоматизації конвертації контенту в різні формати (дописи для соцмереж, відео, подкасти) без потреби ручного оброблення; ContentEdge – допомагає створювати SEO-оптимізований контент, пропонує інструменти для аналізу ключових слів, оцінювання ефективності контенту та рекомендації для покращення видимості в пошукових системах).

3. Інструменти для роботи з літературою (наприклад: Jenni – асистент на базі ШІ для пошуку наукових джерел, який використовує оброблення природної мови для рекомендації відповідної літератури, допомагаючи підвищити наукову якість текстів; Perplexity – засіб для наукової роботи, що пропонує чіткі, точні й науково обґрунтовані тексти та допомагає орієнтуватись у складних концептах; Consensus – платформа, яка використовує ШІ для аналізу наукової літератури, надаючи відповіді на основі доказових даних і загальноприйнятого наукового консенсусу, допомагаючи користувачам краще орієнтуватись в складних наукових темах).

4. Інструменти для резюмування тексту та відео (наприклад: TLDR This – це засіб на базі штучного інтелекту, розроблений для спрощення процесу читання складних та об'ємних текстів за допомогою створення лаконічних резюме великих документів, що дозволяє швидко отримати огляд основних ідей без потреби прочитання всього тек-

сту; SUMMARIZE.tech – платформа, що створює короткі резюме про відео, інтегрується в платформу YouTube, дозволяючи користувачам швидко ознайомитися зі змістом без перегляду всього відеоматеріалу; ChatPDF – використовує ШІ для виокремлення важливої інформації, резюмування та аналізу тексту з PDF-документів).

5. Інструменти для написання англomовних текстів (наприклад: QuillBot – платформа, що використовує передові технології, розроблена для допомоги у вивченні англійської мови і вдосконаленні англomовних текстів; Grammarly – засіб на базі ШІ для покращення письма, який виходить за межі простого виправлення граматики, пунктуації та орфографії, оскільки допомагає поліпшити ясність, тональність і стиль тексту англійською мовою).

Науковці Дж. Блек і Т. Шапю (Black & Chaput, 2024) у своєму дослідженні щодо використання штучного інтелекту в мистецькій освіті (р. 72) виявили, що в закладах вищої освіти, наприклад, на факультеті освіти Манітобського університету (Канада), студенти експериментують із платформами на базі ШІ, зокрема OpenAI's ChatGPT, Google's LaMDA та Stability AI. Також здобувачами використовуються генератори зображень на основі ШІ, наприклад Adobe Character Animator для створення анімацій, додаток Runway для створення відео та Tome для створення презентацій. Також використовують такі програми, як Artiphoria, що дає змогу створювати візуальні образи, програмне забезпечення для редагування фотографій на базі ШІ, наприклад Photoleap, Luminar Neo чи PhotoRoom тощо (Black & Chaput, 2024, pp. 72–73).

Щоб краще зрозуміти, як глобальні тенденції використання штучного інтелекту проявляються в українській системі освіти, треба звернути увагу на користувацький досвід здобувачів в Україні. Саме тому, відповідно до мети, завдань та гіпотези нашого дослідження, було проведено опитування серед студентів першого курсу мистецьких спеціальностей Київського національного університету культури і мистецтв.

У дослідженні взяли участь 203 особи – здобувачі творчих спеціальностей (дизайн, хореографія, музичне та сценічне мистецтво). Вікова структура вибірки переважно однорідна: більшість респондентів 17–18 років, лише один опитуваний суттєво старший (47 років, фах «музичне мистецтво»), решта – не старші 24 років. Середній вік респондентів – приблизно 18,4 р. Гендерний розподіл указує на більшість жінок (близько 70 відсотків), що корелює з гендерними пропорціями на цих спеціальностях. Здобувачі представлені практично рівномірно за спеціальностями: 56 – дизайн, 53 – сценічне мистецтво, 48 – хореографія, 46 – музичне мистецтво. Як бачимо, вибірка

представляє ключові напрями творчих фахів, що дає змогу порівняти між ними специфіку застосування ШІ.

Усі респонденти демонструють добру обізнаність із комунікаційними інструментами на основі штучного інтелекту (100 відсотків підтвердили знання про такі сервіси, як ChatGPT, MidJourney тощо). Переважна більшість опитаних має досвід їхнього практичного використання. Розподіл відповідей щодо частоти застосування ШІ-сервісів у щоденному житті представлено на рисунку 1.

Рис. 1. Частота застосування інструментів ШІ серед здобувачів
Джерело: авторська розробка

Згідно з даними діаграми, більше половини опитаних застосовують ШІ на регулярній основі: «кілька разів на тиждень» відзначили 52,7 відсотка респондентів, що еквівалентно 107 студентам. Ще 22 відсотки (45 студентів) користуються ШІ щоденно. Приблизно 14 відсотків (28 осіб) вдаються до ШІ лише кілька разів на місяць, а 11 відсотків – украй рідко. Жоден із респондентів не обрав варіант «ніколи», що вказує на те, що кожен здобувач, хоч і з різною частотою, мав досвід взаємодії з ШІ. Отже, сучасні студенти творчих спеціальностей уже впровадили ШІ-інструменти у своє життя, і більшість активно їх застосовують кілька разів на тиждень, а майже чверть – на щоденній основі.

Абсолютним лідером серед комунікаційних інструментів ШІ є ChatGPT. Близько 92 відсотки опитаних згадали саме його (у різних варіаціях написання) як сервіс, яким вони активно користуються. Інші конкретні платформи згадувалися значно рідше. Серед названих були такі: Google Gemini (6 відсоток), MidJourney (2 відсотки респондентів – окремі студенти дизайнерських спеціальностей), DALL-E (приблизно 2 відсотки), GitHub Copilot (близько 1,5 відсотки) Jasper, Runway, Claude, Stable Diffusion та інші вузькоспеціалізовані інструменти (менше 1 відсотка кожен).

Слід підкреслити, що жоден з інших інструментів навіть не наблизився за популярністю до ChatGPT. Деякі опитані зазначали загалом: «ChatGPT та різні онлайн-сервіси штучного інтелекту», інші описували

функції замість назв (наприклад, «генерування зображень та написання текстів»).

Здобувачі активно використовують інструменти на базі штучного інтелекту для різних цілей. Значна частина респондентів відзначила кілька варіантів застосування з наданого переліку. На рис. 2 зображено частоту, з якою згадувалися конкретні цілі використання ШІ.

Рис. 2. Цілі застосування ШІ студентами
(відсоток респондентів, які обрали відповідь)
Джерело: авторська розробка

Найпоширеніша мета – генерування ідей та пошук натхнення: цей варіант обрали близько 68 відсотків опитаних. На другому місці – створення текстів (есе, статті, діалоги й ін.), приблизно 58 відсотків опитаних використовують штучний інтелект як помічника в написанні та редагуванні текстових завдань.

Понад половина респондентів (біля 53 відсотків) зазначили, що залучають ШІ для власного навчання, самостійного засвоєння матеріалу поза діяльністю в університеті. Більше третини студентів (близько 39 відсотків) застосовують ШІ для виконання завдань у навчальному процесі для виконання самостійних робіт, проєктів тощо. Трохи менше – 33 відсотки – використовують штучний інтелект для перекладу матеріалів, покращення граматики та структури власних текстів.

Приблизно 29 відсотків опитаних зазначили використання ШІ для виконання творчих завдань. 25 відсотків здобувачів (кожен четвертий) задіюють ШІ у створенні візуальних матеріалів (дизайн, графіка) – сюди входить генерація зображень, ескізів, дизайнів тощо. Найменш поширена мета – спілкування або підтримка повсякденних комунікацій (близько 21 відсотка).

Деякі студенти згадували й інше застосування в довільній формі – наприклад, пошук відповідей на питання про здоров'я чи програми (один респондент написав, що питає ШІ про калорійність продуктів), створення сюжетів для власних творів, навіть «ШІ співає за мене» (ймовірно, експерименти з вокальними інструментами ШІ). Хоча подібні

випадки поодинокі, вони демонструють винахідливість у використанні ІІІ поза межами навчання.

Опитування виявило цікаві дані щодо впровадження штучного інтелекту викладачами під час навчального процесу (на думку здобувачів). Більшість студентів відчують нейтральну або ж часткову присутність ІІІ у своєму навчанні: 53 відсотки опитаних відповіли, що викладачі поки що не інтегрують інструменти ІІІ в навчання, але й не забороняють студентам їх використовувати. Тобто більше половини студентів за потреби можуть звернутися до ІІІ під час виконання робіт, і викладачі ставляться до цього нейтрально.

Водночас 30 відсотків респондентів вважають, що викладачі все ж намагаються впроваджувати ІІІ, але доволі рідко та епізодично. Лише 3 відсотки опитаних вказали, що викладачі часто дають завдання із застосуванням ІІІ або активно залучають ІІІ-інструменти на заняттях. Навпаки, 14 відсотків студентів повідомили про негативну позицію викладачів: ІІІ не тільки не впроваджується, а його використання категорично заборонено в освітньому процесі.

Помітно, що ситуація відрізняється між спеціальностями. Здобувачі-дизайнери частіше за інших стикалися із заборонаю ІІІ: 21 відсоток дизайнерів відповіли, що їхні викладачі категорично проти будь-якого використання ІІІ (для порівняння, лише близько 6 відсотків студентів сценічного мистецтва відчули таку заборону). Це може бути пов'язано з побоюваннями викладачів дизайну щодо плагіату та оригінальності робіт, створених за допомогою генеративної графіки.

У хореографів, навпаки: 42 відсотки здобувачів-хореографів сказали, що викладачі іноді дають завдання з використанням ІІІ. Можливо, у сфері танцю поки експериментують із ІІІ (наприклад, для генерування музики або аналізу рухів). У сценічному мистецтві теж чверть студентів (32 відсотки) відзначили поодинокі завдання з ІІІ, і кілька (6 відсотків) – навіть часте його застосування викладачами. У музичному мистецтві 22 відсотки вказали на рідкісне впровадження інструментів штучного інтелекту, а близько 4 відсотків – на регулярне.

Отже, більшість викладачів наразі займають нейтральну позицію – не вчать спеціально користуватися ІІІ, але й не забороняють студентам звертатися до нього. В окремих групах (найбільше на дизайні) є суворе несприйняття ІІІ в навчанні, тоді як у деяких (хореографія, сценічне мистецтво) вже з'являються перші спроби інтеграції штучного інтелекту в творчі завдання.

Окремий блок запитань стосувався впливу штучного інтелекту на побутову комунікацію, зокрема: чи використовують його для створення дописів у соцмережах та чи поліпшує він якість письмового спілкування загалом. Дані відображено на рис. 3.

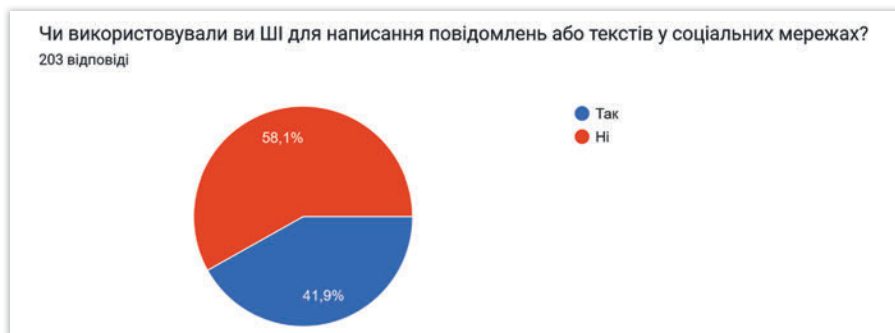

Рис. 3. Використання ШІ для постингу і спілкування в соцмережах
Джерело: авторська розробка

Більшість опитаних не вдаються до допомоги ШІ в соціальних мережах: 58 відсотків відповіли, що не використовували ШІ для написання повідомлень або дописів у соцмережах, тоді як 42 відсотки мали подібний досвід. Отже, майже половина принаймні одного разу генерувала тексти для соціальних мереж за допомогою штучного інтелекту, проте все ж це меншість.

В оцінюванні впливу ШІ на комунікаційні навички серед здобувачів відчувається стриманість. На запитання «Наскільки ШІ допомагає вам у спілкуванні в повсякденному житті?» (1 – зовсім не корисний, 5 – дуже допомагає) найпоширеніша оцінка – 1 (тобто «не корисний»). Половина з усіх респондентів поставили 1 бал, тобто 50 відсотків не вбачають жодної допомоги від ШІ в щоденному спілкуванні. Ще 21 відсоток оцінили корисність на 2 бали (мінімальна), і близько 18 відсотків обрали нейтральну оцінку – 3 бали. Лише приблизно 10 відсотків студентів відзначили значну допомогу (4 або 5 балів) у спілкуванні. Як бачимо, для більшості опитаних ШІ не є істотним елементом у їхніх повсякденних розмовах – можливо, через те, що особисте спілкування та приватні повідомлення не потребують зовнішньої допомоги або ж молодь надає перевагу самостійному стилю листування.

Стосовно якості письмової комунікації (логічність, структура тощо), тільки 29 відсотків опитаних погоджуються, що ШІ її покращує, тоді як 37 відсотків не погоджуються, решта – нейтральні (приблизно 34 відсотки). Отже, в плані комунікації в соцмережах більшість здобувачів добре справляється власними силами і не відчуває, що ШІ помітно підвищує якість їхніх повідомлень.

В анкетах студенти власними словами описували, чим саме корисне використання ШІ в творчості або навчанні. Аналіз їхніх відповідей виявив кілька ключових переваг, про які респонденти згадували найчастіше (багато хто згадав кілька одночасно): швидкість і заощадження часу, допомога з ідеями, пошук натхнення, спрощення навчання та

виконання завдань, збільшення ефективності й продуктивності, доступ до інформації і знань.

Загалом емоційний фон відповідей стосовно переваг – надзвичайно позитивний. Студенти задоволені, що ШІ «допомагає», «надихає», «економить час та енергію». Багато хто сприймає його як корисний інструмент, що відповідає їхнім власним зусиллям. Показово, що жоден з респондентів не зазначив, що не бачить жодних плюсів – навіть якщо деякі з них обережні щодо ризиків, користь від штучного інтелекту молоді усе ж знаходять.

Разом із перевагами здобувачі також озвучили ризики або вади використання ШІ в творчості та навчанні. У цьому плані думки розділилися більше: частина опитаних висловила серйозні побоювання, а кілька з них відзначили, що не бачать недоліків (траплялися відповіді на кшталт «немає» або просто прочерк). Утім, більшість все ж таки вказала на певні ризики, серед яких: втрата унікальності, проблеми з авторством робіт, недостовірність отриманої інформації, посилення лінощів, залежність від ШІ, загроза заміщення людини, витіснення митця, етичні проблеми та суспільні наслідки.

Підсумовуючи, варто зазначити, що серед основних занепокоєнь студентів щодо ШІ – знецінення творчості й достовірності даних. Їх лякає потенційна бездушність мистецтва, втрата індивідуального стилю, ймовірність неправдивого результату або ж заміна власної праці на машинну. Варто наголосити: незважаючи на ці побоювання, частина молоді ставиться до цього питання доволі спокійно. Близько 5–10 відсотків респондентів відповіли, що не бачать недоліків або не змогли їх визначити. Для них, очевидно, переваги домінують або ж вони ще не мали негативного досвіду.

Отже, отримані дані підтверджують гіпотезу про обережне, проте поступове входження ШІ у сферу мистецької освіти. Першокурсники творчих спеціальностей активно використовують інструменти ШІ: майже всі знають про їхнє існування, а більшість застосовують принаймні щотижня. Разом з тим здобувачі вдаються до ШІ з метою заощадження часу, отримання натхнення чи підготовки до навчання, тобто для покращення своїх освітніх і творчих процесів, а не для використання під час міжособистісних комунікацій. Це вказує на високий рівень адаптації сучасної молоді до новацій, проте теза гіпотези про спрощення щоденного спілкування завдяки ШІ підтвердилася лише частково.

Результати дослідження свідчать про зважену та критичну позицію студентів щодо ролі ШІ. Молоді митці усвідомлюють позитивні сторони штучного інтелекту й водночас розуміють пов'язані з ним ризики. Це може означати, що покоління, яке входить у творчу професію, уже вміє вчитися на досвіді попередників: студенти чули про судові суперечки щодо авторського права, бачили приклади «бездуховних» робіт, створених ШІ, а також зрозуміли, що інструментально штучний інтелект може бути дуже корисним.

Відмінності у відповідях між спеціальностями – цікава знахідка дослідження. Вона свідчить, що вплив ІІІ не є однорідним у всіх галузях мистецтва.

Практична користь ІІІ для студентства не підлягає сумніву – респонденти акцентують увагу на пришвидшенні роботи та легкості пошуку потрібних даних. Безперечно, це позитивний аспект: за умови розумного використання, ІІІ здатен звільнити студентів від рутинної праці та виділити більше часу для самовираження. З іншого боку, існує небезпека залежності та втрати навичок, про що зазначили самі студенти. У цьому процесі потрібно знайти правильний баланс.

Висновки для наукової спільноти та освітньої політики з нашого опитування такі. *Перше*: ІІІ вже суттєво увійшов у мистецьку освіту з ініціативи самих студентів, навіть якщо інституційно це ще не повною мірою оформлено. *Друге*: студенти бачать і великі переваги, і недоліки ІІІ; їхня думка ще формується – немає поляризації «тільки добре» чи «лише погано». *Третє*: середовище різних мистецьких дисциплін має свої особливості сприйняття ІІІ, отож, впроваджуючи навчальні програми про ІІІ, варто враховувати специфіку (те, що корисно дизайнерам, може бути неактуальним для музикантів, і навпаки). *Четверте*: є потреба в етичних орієнтирах та правилах, яка поки що задовольняється випадково.

З огляду на проведене дослідження, можна виокремити позитивні та негативні аспекти використання комунікаційних засобів штучного інтелекту в контексті мистецької освіти.

До позитивних варто віднести:

1. підвищення продуктивності навчання (штучний інтелект сприяє швидшому обробленню даних, структуруванню думок і створенню чернеток текстів);
2. сприяння творчому процесу (ІІІ постає як інструмент «творчого прискорювача», розширюючи світогляд та варіанти втілення задумів);
3. спрощення рутинних завдань (застосування ІІІ для технічних аспектів творчого процесу);
4. самоосвіта (допомога ІІІ поза межами формального освітнього процесу: роз'яснює, тренує, імітує діалог тощо).

До негативних можна віднести:

1. погіршення критичного мислення (використання ІІІ спонукає до уникнення самостійного аналізу);
2. ризик нівелювання індивідуального стилю (масове використання ІІІ здатне уніфікувати творчість та «розмити» авторський стиль);
3. проблеми з авторським правом (чи можна вважати творчі продукти з використанням ІІІ оригінальними?);
4. неточність і штучність результатів (ІІІ може видавати некоректну або поверхневу інформацію);
5. неетичне використання в навчанні (ІІІ може створювати нерівні умови між здобувачами, особливо якщо його застосування не регулюється).

З огляду на проведене дослідження, сформулюємо рекомендації щодо ефективного й етичного застосування ШІ в мистецькій освіті для освітніх установ, викладачів і здобувачів освіти.

Для освітніх закладів:

1. виробити й запровадити внутрішні правила щодо застосування ШІ (встановити дозволені рамки та систему контролю: які типи завдань можна виконувати за допомогою ШІ, а які – тільки самостійно);
2. інтегрувати ШІ в процес навчання з відповідними роз'ясненнями (використовувати ШІ як допоміжний засіб, а не як заміну творчого мислення);
3. підвищувати рівень цифрової грамотності й етики (проводити тренінги і дискусії на тему академічної доброчесності під час використання ШІ).

Для викладацького складу:

1. сприяти відкритій дискусії щодо ШІ (враховувати позицію здобувачів, які розглядають ШІ як джерело натхнення чи інструмент дослідження, а не як засіб шахрайства);
2. формувати в студентів навички критичного мислення (заохочувати перевірку інформації, оцінку надійності джерел тощо);
3. застосовувати диференційований підхід, враховуючи спеціалізацію (наприклад, у візуальному мистецтві зосередитися на етичних аспектах стилю, а в хореографії – на інтеграції ШІ для генерування музики чи танцювальних рухів).

Для здобувачів:

1. використовувати штучний інтелект як помічника, а не як основного виконавця (навчитися впроваджувати підказки ШІ у свій унікальний стиль, а не бездумно копіювати результат);
2. уникати сліпого копіювання згенерованого матеріалу (завжди редагувати, інтерпретувати, переосмислювати на основі отриманого);
3. бути відвертими щодо використання ШІ (не варто приховувати факт використання штучного інтелекту – краще продемонструвати майстерність співпраці з ним).

Отже, ШІ в мистецькій освіті не становить собою загрозу, а є цінним інструментом. Однак його потенціал розкриється лише за умови свідомого, помірного та критичного підходу. Освітнє середовище має сприяти формуванню саме такого бачення.

Висновки

Інтеграція штучного інтелекту в мистецьку освіту – це логічний крок в умовах цифрової трансформації суспільства. ШІ відкриває в мистецькому освітньому середовищі нові можливості персоналізованого навчання, сприяє розвитку творчих здібностей та формує інноваційні способи культурної взаємодії. Комунікаційні інструменти штучно-

го інтелекту – це інтерактивні технології, що забезпечують змістовну, емоційну і візуальну взаємодію з користувачем, включаючи нейронні мережі, оброблення природної мови, комп’ютерний зір, робототехніку та експертні системи. Вони здатні розпізнавати контекст, навчатися на великих масивах інформації, працювати в режимі реального часу й підтримувати багатомовність. У мистецькій освіті ці інструменти групуються за функціональністю: для роботи з візуальним та аудіо-контентом, копірайтингу, осмислення літератури, резюмування й письма. Згідно з результатами досліджень, інструменти ШІ значно полегшують виконання творчих і навчальних завдань, сприяючи економії часу та збільшенню продуктивності, а їхня доступність і простота використання сприяють масовому впровадженню в закладах вищої освіти.

Опитування, проведене серед 203 здобувачів-першокурсників мистецьких спеціальностей (дизайн, хореографія, музичне та сценічне мистецтво), продемонструвало суттєву обізнаність і систематичне використання комунікаційних інструментів штучного інтелекту, де перше місце посідає ChatGPT. Студенти активно використовують ШІ для генерації ідей, самостійного навчання, виконання поставлених завдань і створення текстового контенту. Залученість викладацького складу в цей процес сьогодні обмежена і не демонструє сталості. Опитані здобувачі оцінюють ШІ переважно як корисний інструмент, який підтримує їх у навчанні і творчій діяльності. Разом з тим вони висловлюють занепокоєння щодо можливої втрати індивідуальності, надмірної залежності від алгоритмів, недостовірності інформації та порушення авторських прав. Студенти демонструють усвідомлений, але ще не остаточно сформований підхід до оцінювання етичних аспектів та ефективності ШІ, більшість з них схиляється до думки, що авторство робіт залежить від конкретного контексту та міри залученості людини в процес їхнього створення. Основними перевагами застосування ШІ в мистецькій освіті визначено: прискорення освітнього процесу, підтримка творчості, автоматизація повсякденних завдань та розширення доступу до необхідної інформації. Серед виявлених ризиків: зниження рівня самостійності, уніфікація стилю та потенційні етичні й правові колізії. Рекомендовано: розробити чіткі правила щодо використання ШІ в навчальному процесі; сприяти розвитку цифрової етики серед здобувачів; підтримувати баланс між технологіями і людською творчістю.

СПИСОК БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

- Білан, В. В., Громадський, Р. А., & Ялоха, Т. О. (2024). Стимулювання критичного мислення через інноваційні підходи в мистецькій освіті: систематичний огляд. *Педагогічна Академія: наукові записки*, 7. <https://doi.org/10.57125/pedacademy.2024.06.29.08>

- Білова, Н. К. (2022). Сучасні тенденції розвитку мистецької освіти в Україні. В *Innovations and prospects of world science* [Матеріали конференції] (с. 157–163). Perfect Publishing.
- Верховна Рада України. (2017, 5 вересня). *Про освіту* (Закон № 2145-VIII). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
- Візнюк, І. М., Буглай, Н. М., Куцак, Л. В., Поліщук, А. С., & Киливник, В. В. (2021). Використання штучного інтелекту в освіті. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*, 59, 14–22. <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2021-59-14-22>
- Соменко, Д., Трифонова, О., & Садовий, М. (2023). Використання штучного інтелекту та нейромереж в освітньому процесі з фахових дисциплін студентами спеціальності «Професійна освіта (Цифрові технології)». *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка*, 1, 45–54.
- Терепищій, С. (2023). Медіаграмотність в епоху штучного інтелекту: інтеграція інструментів і методів штучного інтелекту в сучасні педагогічні підходи. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*, 60(4), 195–202. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/60-4-31>
- Череватюк, В. (2024). Використання інструментів штучного інтелекту у мистецькій освіті: проблеми та можливості. *Вісник Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури*, 1, 89–94. <https://doi.org/10.32782/naoma-bulletin-2024-1-13>
- Black, J., & Chaput, T. (2024). A discussion of artificial intelligence in visual art education. *Journal of Computer and Communications*, 12(5), 71–85. <https://doi.org/10.4236/jcc.2024.125005>
- Jasmer, B. W. (2024). *Balancing AI and Human Creativity: Adaptations in Art Education* [Master's thesis, Bethel University]. SPARK. <https://spark.bethel.edu/etd/1138>
- Volarić, T., Tomić, Z., & Ljubić, H. (2024). Artificial Intelligence Tools for Public Relations Practitioners: An Overview. In *2024 IEEE 28th International Conference on Intelligent Engineering Systems (INES)* (pp. 31–36). IEEE. <https://doi.org/10.1109/INES63318.2024.10629102>
- Yang, R. Y. H. (2024, April 10–11). The role of AI in contemporary art education. In *2024 CAERDA International Conference*. Chinese American Educational Research and Development Association. https://researchdb.hsu.edu.hk/assets/upload/20148/2024_Roleof_AI_ART_CAERe_CConference.pdf

REFERENCES

- Bilan, V. V., Hromadskyi, R. A., & Yalokha, T. O. (2024). Stymuliuvannia krytychnoho myslennia cherez innovatsiini pidkhody v mystetskii osviti: systematychnyi ohliad [Encouraging critical thinking through innovative approaches in art education: A systematic review]. *Pedagogical Academy: Scientific Notes*, 7. <https://doi.org/10.57125/pedacademy.2024.06.29.08> [in Ukrainian].
- Bilova, N. K. (2022). Suchasni tendentsii rozvytku mystetskoi osvity v Ukraini [Current trends in the development of art education in Ukraine]. In *Innovations and prospects of world science* [Conference proceedings] (pp. 157–163). Perfect Publishing [in Ukrainian].
- Black, J., & Chaput, T. (2024). A discussion of artificial intelligence in visual art education. *Journal of Computer and Communications*, 12(5), 71–85. <https://doi.org/10.4236/jcc.2024.125005> [in English].
- Cherevatiuk, V. (2024). Vykorystannia instrumentiv shtuchnoho intelektu u mystetskii osviti: problemy ta mozhlyvosti [The use of artificial intelligence tools in art education: Challenges and opportunities]. *Bulletin of the National Academy of Fine*

- Arts and Architecture*, 1, 89–94. <https://doi.org/10.32782/naoma-bulletin-2024-1-13> [in Ukrainian].
- Jasmer, B. W. (2024). *Balancing AI and Human Creativity: Adaptations in Art Education* [Master's thesis, Bethel University]. SPARK. <https://spark.bethel.edu/etd/1138> [in English].
- Somenko, D., Tryfonova, O., & Sadovyi, M. (2023). Vykorystannia shtuchnoho intelektu ta neiromerezh v osvitnomu protsesi z fakhovykh dystsyplin studentamy spetsialnosti "Profesiina osvita (Tsyfrovi tekhnolohii)" [The use of artificial intelligence and neural networks in the educational process in professional disciplines by students majoring in Professional education (Digital technologies)]. *The Scientific Issues of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University. Series: Pedagogy*, 1, 45–54 [in Ukrainian].
- Terepyshchyi, S. (2023). Mediahramotnist v epokhu shtuchnoho intelektu: intehratsiia instrumentiv i metodiv shtuchnoho intelektu v suchasni pedahohichni pidkhody [Media literacy in the era of artificial intelligence: Integration of artificial intelligence tools and methods into modern pedagogical approaches]. *Humanities Science Current Issues: Interuniversity Collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers*, 60(4), 195–202. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/60-4-31> [in Ukrainian].
- Verkhovna Rada of Ukraine. (2017, September 5). *Pro osvitu* [On education] (Law No. 2145-VIII). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> [in Ukrainian].
- Vizniuk, I. M., Buhlai, N. M., Kutsak, L. V., Polishchuk, A. S., & Kylyvnyk, V. V. (2021). Vykorystannia shtuchnoho intelektu v osviti [Use of artificial intelligence in education]. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training: Methodology, Theory, Experience, Problems*, 59, 14–22. <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2021-59-14-22> [in Ukrainian].
- Volarić, T., Tomić, Z., & Ljubić, H. (2024). Artificial Intelligence Tools for Public Relations Practitioners: An Overview. In *2024 IEEE 28th International Conference on Intelligent Engineering Systems (INES)* (pp. 31–36). IEEE. <https://doi.org/10.1109/INES63318.2024.10629102> [in English].
- Yang, R. Y. H. (2024, April 10–11). The role of AI in contemporary art education. In *2024 CAERDA International Conference*. Chinese American Educational Research and Development Association. https://researchdb.hsu.edu.hk/assets/upload/20148/2024_Roleof_AI_ART_CAERE_Conference.pdf [in English].

Надійшла: 10.06.2025; Прийнято: 29.09.2025;

Статтю вперше опубліковано онлайн: 09.12.2025

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons «Attribution» 4.0.